

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA

REV. BR. 77/2021

Vrhovni sud Kosova, u veću sudija Nenad Lazić, predsednik veća, Shukri Sylejmani i Muhamet Rexha, članovi veća, u pravnoj stvari tužioca L. Z. iz M., koga po punomoćju zastupaju Mexhid Sylja, Blerim Sylja i Nexhat Sylja, advokati iz P., protiv tužene O. K., „K. e r.“, sa sedištem u Prištini, koju zastupa ovlašćeni zastupnik, po predmetu spora radi naknade štete, odlučujući po reviziji tužene, podnete protiv presude Apelacionog suda Kosova Gž.br . 4187/2018 od 05.08.2020. godine, u sednici veća održanoj dana 28.04.2022.godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužene, podneta protiv presude Apelacionog suda Kosova Gž. br. 4187/18 od 05.08.2020. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Prištini P. br. 2885/13 od 20.06.2018. godine u stavu 1. Izreke, delimično je usvojen tužbeni zahtev tužioca Liridon Zeneli iz Mitrovice, te je obavezana tužena O. K. „K. e r.“ sa sedištem u P., da na ime naknade materijalne i nematerijalne štete, nastale u saobraćajnoj nezgodi dana 01.03.2018. godine, isplati tužiocu iznos od 11.562,50 evra, sa kamatom od 8% od dana donošenja presude pa do konačne isplate, a u roku od 15 dana pod pretnjom prinudnog izvršenja. U nastavku istog stava dispozitiva, navedeno je da je visina štete utvrđena po sledećim stavkama:

Na ime nematerijalne štete:

- na ime pretrpljenih fizičkih bolova, iznos od 3.500,00 evra,
- na ime pretrpljenog straha, iznos od 2.500,00 evra i
- na ime smanjenja opšte životne sposobnosti, iznos od 5.000,00 evra.

Na ime materijalne štete:

- na ime pojačane ishrane, iznos od 100,00 evra,
- na ime tuđe nege i pomoći, iznos od 200,00 evra i
- na ime troškova lečenja, iznos od 262,50 evra.

Stavom 2. izreke iste presude, odbijen je kao neosnovan, deo tužbenog zahteva za iznose, preko dosuđenog, tačnije za iznos od 6.000,00 evra na ime nematerijalne štete i to: 500,00 evra na ime pretrpljenih fizičkih bolova, 500,00 evra na ime pretrpljenog straha i 5.000,00 evra na ime smanjenja opšte životne sposobnosti, dok je za 600,00 evra odbijen deo tužbenog zahteva, koji se odnosi na naknadu materijalne štete i to: na ime pojačane ishrane za iznos od 200,00 evra, na ime tuđe nege i pomoći za iznos od 100,00 evra i na ime klimatske rehabilitacije za iznos od 300,00 evra.

Stavom 3. izreke predmetne presude, obavezana je tužena Osiguravajuća kompanija „Kosova e re“ sa sedištem u Prištini, da tužiocu L. Z. iz M., na ime troškova postupka, isplati iznos od 973,80 evra u roku od 15 dana, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Na ovu su presudu, žalbe uložile obe parnične strane, a Apelacioni je sud, odlučujući po istima, našao da su žalbe delimično osnovane, te je presudom Gž.br. 4187/2018 d 05.08.2020. godine u stavu 1. izreke, delimično usvojio žalbu punomoćnika tužioca L. Z. iz M. i presudu Osnovnog suda u Prištini P. br. 2885/13 od 20.06.2018. godine u stavu 1. dispozitiva preinačio na način da je na ime fizičkih bolova, umesto dosuđenog, dosudio iznos od 4.000,00 evra, a na ime pretrpljenog straha, umesto dosuđenog, dosudio iznos od 3.000,00 evra.

Stavom 2. izreke Apelacioni je sud delimično usvojio žalbu tužene Osiguravajuća kompanija „K. e r.“ sa sedištem u P., te je presudu Osnovnog suda u Prištini P.br. 2885/13 od 20.06.2018. godine, u delu koji se odnosi na naknadu štete zbog smanjenja opšte životne sposobnosti u procentu od 8%, preinačio na način da je umesto dosuđenog, dosudio iznos od 2.800,00 evra.

Stavom 3. izreke, Apelacioni je sud u preostalom delu, odbio žalbe parničnih strana kao neosnovane i u istom potvrdio presudu Osnovnog suda u Prištini P. br. 2885/13 od 20.06.2018. godine.

Protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda Kosova Gž.br. 4187/2018 od 05.08.2020. godine, tužena je podnela reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava sa predlogom kao u samoj reviziji.

Ispitujući pobijanu presudu u odnosu na revizijske navode, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredbi ZPP-a iz člana 215, te na primenu materijalnog prava od strane nižestepjenih sudova, Vrhovni sud Kosova je našao da revizija nije osnovana.

U postupku pred nižestepenim sudovima, nisu počinjene bitne povrede odredbi ZPP-a na koje je revizijski sud dužan da pazi po službenoj dužnosti, a podnetom revizijom se na ovakve povrede ne ukazuje.

Prema podacima iz spisa predmeta, proizilazi sledeće činjenično stanje:

Dana 31.08.2013. godine, oko 03,05 h, u ulici „Perroi i Njelmet“ u P., došlo do saobraćajne nezgode u kojoj je tužilac u svojstvu saputnika, odnosno trećeg lica pretrpeo telesne povrede.

Tužena nije osporavala pravni osnov tužbenog zahteva, obzirom da je štetnik bio osiguranik tužene i obzirom da je tužilac u predmetnoj saobraćajnoj nesreći imao položaj trećeg lica.

Radi utvrđivanja stepena i intenziteta povreda koje je tužilac pretrpeo, angažovan je veštak ortoped-traumatolog, koji je u svom veštačenju naveo da je tužilac pretrpeo telesne povrede koje se karakterišu kao teške, a usled kojih je trpeo fizički bol izuzetno visokog intenziteta u trajanju od 15 minuta, koji se potom u formi bola visokog intenziteta nastavio narednih 24 sata, pa produžio kao bol srednjeg intenziteta naredna 8 dana, a u formi bola niskog intenziteta je postojao i u vreme veštačenja, i to prilikom promene vremena i obavljanja težih fizičkih aktivnosti. Predmetne telesne povrede su kod tužioca izazvale smanjenje opšte životne sposobnosti za 8%, tužilac je usled istih imao potrebu za tuđom negom i pomoći u trajanju od 6 nedelja, te potrebu za pojačanom ishranom u trajanju od 30 dana, a potrebu za klimatskom rehabilitacijom 2 puta po 7 dana prve i druge godine nakon povređivanja. Saobraćajna nezgoda o kojoj je reč je kod tužioca, prema nalazu veštaka psihijatra, izazvala primarni strah u trajanju od dve- tri sekunde, sekundarni strah visokog intenziteta u trajanju od 5 sati, koji se po tom u formi straha srednjeg intenziteta nastavio naredna 4 meseca, a u formi straha niskog intenziteta trajao joj 3 naredna meseca.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je drugostepeni sud, delimičnim usvajanjem žalbi parničnih strana i preinačenjem prvostepene presude u delu koji se odnosi na naknadu nematerijalne štete, odlučio kada je tuženu obavezao da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih fizičkih bolova isplati iznos od 4.000€, na ime pretrpljenog straha iznos od 3.000€, a na ime duševnih bolova iznos od 2.800€, dok je u delu u kome se prvostepena presuda odnosi na naknadu materijalne štete istu potvrdio.

Pojam štete definisan je članom 137. ZOO, gde je obuhvaćena materijalna, kao i nematerijalna šteta. Član 918. ZOO, odnosno član 3. Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti, propisuju da u slučaju nastupanja osiguranog slučaja, oštećeno lice može neposredno od osiguravača zahtevati naknadu štete koju je pretrpelo usled događaja za koji odgovara osiguranik. Naknada materijalne štete propisana je članom 169. ZOO, tako što je odgovorno lice dužno uspostaviti stanje koje je bilo pre nego je šteta nastala. Ukoliko uspostavljanje ranijeg stanja ne uklanja štetu potpuno, ili nije moguće, odgovorno lice je dužno dati naknadu u novcu. Članom 177 ZOO, u stavu 2. propisana je naknada materijalne štete u slučaju lečenja od zadobijenih povreda.

Novčana naknada nematerijalne štete propisana je članom 183. stav 1. ZOO, tako što za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja opšte životne sposobnosti, ili pretrpljeni strah, sud će, ako nađe da okolnosti slučaja a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdava, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete.

U konkretnom slučaju, tužilac je pretrpeo kako nematerijalnu, tako i materijalnu štetu, krivicom osiguranika tužene, te je tužena dužna da istu štetu naknadi. Pri tome, kada je reč o naknadi nematerijalne štete, Apelacioni je sud imao u vidu da je reč o specifičnoj vrsti naknade, kojom se, ako ne otklanjaju, onda bar ublažavaju poremećaji u emocionalnoj, duhovnoj sferi oštećenog. Nasuprot bolova i nelagodnosti koje trpi, oštećenom se dosuđuje određena količina novca, kojom će moći da pribavi određena materijalna dobra, odnosno omogućava mu se osećaj određene prijetnosti, uživanja, a sve to radi postizanja određene ravnoteže, te dostizanja emocionalnog stanja koje je postojalo pre

štetnog događaja. Prilikom odmeravanja visine nematerijalne štete, pravilno je Apelacioni sud, obzirom na utvrđeni stepen, intezitet , te trajanje fizičkih bolova i straha, kao i duševnih bolova zbog smanjenja opšte životne sposobnosti, iste izrazio u odgovarajući novčani ekvivalent, imajući u vidu da dosuđeni iznosi ne budu u suprotnosti sa ciljevima zarad kojih je ovakav vid naknade propisan.

Shodno navedenom, Vrhovni sud Kosova nalazi da su revizijski navodi kojima se ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava od strane nižestepenih sudova neosnovani, te je odlučio kao u izreci, a u smislu člana 222 ZPP-a.

VRHOVNI SUD KOSOVA
REV. Br.77/2021 OD 28.04.2022.GOD.

PRESEDNIK VEĆA – SUDIJA
Nenad Lazić